

Plenum

Torsdag 16.9.2021 kl. 15.59—20.45

2.1. Muntlig fråga om polisens finansiering (Tom Packalén saf)

Muntligt spörsmål MFT 148/2021 rd

Muntlig frågestund

Förste vice talman Antti Rinne: Ledamot Packalén, varsågod. — Har ni problem med mikrofonen? Ni kan använda kollegans mikrofon där bredvid. [Från riksdagen: Nu är den på!] — Så där. Varsågod.

Debatt

16.00 **Tom Packalén ps:** Arvoisa puhemies! Tämä hallitus aikoo rapauttaa suomalaisten turvallisuutta ja luottamusta poliisiin. Näin voidaan todeta, kun katsoo hallituksen poliisien työtä suorastaan aliarvioivaa budjettiesitystä. Te olette hallitusohjelmassa luvanneet nostaa poliisien määrää 7 500:aan ensi vuonna. Nyt kuitenkin olette jättämässä jopa 30 miljoonan euron vajeen poliisien rahoitukseen, ja se tarkoittaa jopa 300 poliisin vähennystä. Poliisi ei pysty vastaamaan leikkausten takia sen laissa määrättyihin tehtäviin. Vasteajat kasvavat, tehtäviä jää suorittamatta, vain akuutit tilanteet hoidetaan. Tämä on omiaan rapauttamaan kansalaisten luottamusta poliisiin ja ennen kaikkea turvallisuutta ja oikeusturvaa. Arvoisa hallitus, miksi hallitusohjelmanne puhuu muunneltua totuutta? Aiotteko korjata [Puhemies: Aika!] hallitusohjelmaa vai nostaa poliisien rahoitusta tuntuvasti ja pysyvästi?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Ohisalo, olkaa hyvä.

16.01 **Sisäministeri Maria Ohisalo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitokset hyvästä tärkeästä kysymyksestä. Hallitus on erittäin hyvin tiedostanut sen, että tässä maassa ei ole tarpeeksi poliiseja, ja sen takia tämä hallitus on nostonut jo kahtena vuonna poliisien määrää. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ette riittävästi!] Olemme muun muassa panostaneet enemmän ennaltaehkäisevään työhön, verkkorikostorjuntaan ja esimerkiksi harvaan asuttujen alueiden turvallisuuden vahvistamiseen. Ensi vuonna poliisien budjettirahoitus tulee olemaan korkeammalla tasolla kuin koskaan aiemmin. [Mari Rantasen välihuuto] Toki tänä vuonna ja edellisenä vuonna poliisille on tullut paljon uusia tehtäviä, mikä vuoksi myös lisätalousarvioilla on lisätty vuoden mittaan poliisien määrärahaa. Eli käytännössä se määräraha, joka nyt poliisille tulee, on kyllä suurempi kuin ennen. Mutta tiedämme sen, että sekään ei ole vielä tarpeeksi. Sen takia koko tämän talon pitää sitoutua siihen, että myös kaikki tulevat hallitukset haluavat nostaa poliisien määrää, korjata sitä korjausvelkaa, joka siellä on paitsi kiinteistöissä myös kalustossa ja samaan aikaan vaik-

Punkt i protokollet PR 98/2021 rd

kapa ict-järjestelmissä. [Puhemies koputtaa] Kun rahaa valuu tänne, henkilötyövuosia on vaikea nostaa. [Puhemies: Aika!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Pyydän pysymään siinä minuutin rajassa.

Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Packalén, olkaa hyvä.

16.03 Tom Packalén ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Selityksiä tuntuu riittävän. Ette pääse siitä mihinkään, että hallitusohjelmanne on jyrkässä ristiriidassa tekojenne kanssa ja poliisien määrä tulee laskemaan reippaasti ja sisäinen turvallisuus heikkeneeseen, kiitos teidän. Suomessa on Euroopan vähiten poliiseja per asukas, siis jo tällä hetkellä, eivätkä poliisin tehtävät todellakaan ole vähenemässä saati helpottumassa. Jos Suomi haluaisi esimerkiksi Ruotsin tasolle poliisien määrässä, pitäisi kouluttaa ja palkata nelisentuhatta uutta poliisimiestä ja -naista.

Ruotsin tiellä toki olemme, mutta negatiivisessa mielessä, jengirikollisuuden ynnä muiden usein monikulttuuristen ongelmien kanssa. Pakolaiskiintiön nostamiseen ja koko maailman hyysäämiseen riittää rahaa, mutta turvallisuudesta sopii tinkiä.

Hyvä hallitus, milloin te laitatte kansalaisten edun edelle? Meille se olisi päivän selvää. [Puhemies koputtaa] Miksi te leikkaatte turvallisuudesta? [Välihuutoja vasemmalta — Suna Kymäläinen: Paljonko oli teidän jäljiltä?]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Ohisalo.

16.04 Sisäministeri Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Palaan äskeiseen puheenvuorooni: Tämä hallitus on nimenomaan lisännyt poliisien määrää. Tämä hallitus on sijoittanut rahaa siihen, että vanhentunutta kalustoa on saatu uusittua. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ette riittävästi!] Puhutaan yli 10 miljoonasta pelkästään edellisen vuoden osalta, jolla kalustoa on voitu uusita. Uusia toimitilojakin, jotka ovat terveellisiä, turvallisia ja käytännöllisiä poliiseille, on hankittu. Voin sanoa esimerkin, että vaikkapa Oulussa ollaan jo kolmannessa tilassa, koska tilat ovat olleet niin huonossa kunnossa. Tämä hallitus on saanut tällaisen perinnön. [Perussuomalaisten ryhmästä: Missä poliisit?] Voin sanoa, että vuosia on ollut poliisissa korjausvelkaa, jota me olemme lähteneet nyt korjaamaan, ja tämä tulee vaatimaan myös tulevien hallitusten työtä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Purra, olkaa hyvä.

16.05 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Jos hallitus keran on lisännyt poliisien määrää, niin miksi poliisien määrä on vähenemässä? En oikeastaan ymmärrä tätä logiikkaa. Poliisi ei suoriudu nytkään tehtävistä, koulutettuja poliisimiehiä menee suoraan kortistoon, ja yt-neuvottelujakin on edessä.

Se, mitä sanoitte ict-kuluista ja näistä rakennuksista, on tietenkin aivan totta, mutta se ei vielä ratkaise tätä asiaa. Vaikka mikään määrä poliiseja ei esimerkiksi kaupunkiemme katuja saa turvallisiksi, mikäli maahanmuuttoa ei kiristetä, kuten Ruotsissa nähdään, niin meidän mielestämme poliisi tarvitsee selviä lisäpanostuksia toimintamenoihin, ja tämä edellyttää priorisointia. Me kaikki tiedämme, että rahaa ei ole määrättömästi jaettavaksi —

Punkt i protokollet PR 98/2021 rd

se vaatii priorisointia. Kansalaisten turvallisuuden takaaminen on valtiovallan ensisijainen tehtävä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Pitäisi olla!] Täällä on viimeiset kaksi päivää puhuttu kehitysavusta ja kotouttamisesta. Arvoisa hallitus, löytyisikö näiltä momenteilta poliiseille helpotusta omia kansalaisiamme [Puhemies koputtaa] suojaamaan?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Ohisalo, olkaa hyvä.

16.06 Sisäministeri Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On niin, että poliisi ei yksin ratko niitä ongelmia, kun ihmiset tarvitsevat apua hädässä, kun rikoksia ja onnettomuuksia tapahtuu. Turvallisuusviranomainen ei yksin ratko tätä. Sen takia tämä hallitus on panostanut paljon siihen, että ihmisten hyvinvointia vahvistetaan, panostetaan päihde-, mielenterveyspalveluihin, [Mari Rantanen: Ja laillistetaan kannabis!] panostetaan kohtuuhintaiseen asumiseen, panostetaan koulutukseen, ennaltaehkäisyyn, siihen, että yksikään ihminen ei joutuisi rikolliselle tielle. Tätä tarvitaan ihan yhtä lailla kuin tarvitaan turvallisuusviranomaisten resursseja, ja kuten sanottu, jälkimmäiseen olemme myös laittaneet paljon, paljon enemmän rahaa kuin aikaisemmat hallitukset.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Tavio, olkaa hyvä.

16.07 Ville Tavio ps (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Kasvava huumausaineiden käyttö lisää sekä huumausainerikollisuutta että väkivalta- ja jengirikollisuutta. Nämä työllistävät oikeuslaitosta ja poliisia ja vievät niiden pieniä resursseja. Miten hallitus katsoo, että sisäministeri Ohisalo puolueineen ajaa kannabiksen laillistamista, joka johtaisi huumausaineiden käytön lisääntymiseen entisestään, huumeokeiluihin nuorten keskuudessa ja sitä kautta lisäksi myös kovien aineiden käyttöä ja siitä seuraavaa rikollisuutta?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Ohisalo.

16.07 Sisäministeri Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Puolueilla on varmasti avoimessa demokratiassa monenlaisia erilaisia poliittisia näkemyksiä. Sitä on hallitus, jolla on oma ohjelma. Ja tämä hallituksen ohjelma, joka meillä on, ei ole puuttumassa kannabiksen dekriminointiin tai laillistamiseen. Tämä on vihreiden linja, ja se on eri asia, mitä hallitus ajaa.

On kuitenkin syytä tunnistaa se todellisuus, jossa nyt olemme. Yhä useampi nuori kokeilee, käyttää päihteitä laidasta laitaan, päätyy erittäin vaikeisiin tilanteisiin, ei pääse kouluun, töihin kiinni, kun tarvitsisi hoitoa. [Petri Huru: Ei se hoito tarkoita, että vapauttaa pitäisi!] Haluamme hoitomyönteistä politiikkaa varmasti ihan jokainen meistä tässä salissa, että myös poliisi tekee sitä työtä, että ihmisiä ohjataan sinne hoidon piiriin. On olemassa erilaista tutkimusnäyttöä maailmalta vaikkapa Maailman terveysjärjestön toimesta siitä, että rankaiseminen ei välttämättä aina ole se paras tapa auttaa niitä ihmisiä, jotka ovat ongelmissa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Oikeusministeri Henriksson, olkaa hyvä.

16.09 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Huumausainepolitiikkaa johtaa sosiaali- ja terveysministeriö tässä maassa, ja kiel-

Punkt i protokollet PR 98/2021 rd

loista, joihin rikoslaissa säädetty rangaistavuus perustuu, säädetään sosiaali- ja terveystieteiden hallinnonalaan kuuluvassa huumausainelaissa. Tämä hallitus ei tule laillistamaan kannabista. Tämä viesti on moneen kertaan tässä kerrottu, ja se, että yksi puolue sitä ajaa, sehän ei ole hallituksen kanta. [Petri Huru: Eikö vasemmiston ainakaan!] Meillä on hallitusohjelma, joka on hyvin selkeä, ja sellaista lainsäädäntöä tämä hallitus ei tule tänne ehdottamaan, ja sellaista nyt ei ole näköpiirissä eikä tule, eikä olisi viisastakaan.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Tolvanen, olkaa hyvä.

16.09 Kari Tolvanen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Poliisi on jo käynnistänyt sopeuttamissuunnitelman, ja se tulee jatkumaan. Teidän antamallanne ilmeisesti 10,6 miljoonalla ei pystytä pitämään tätäkään tasoa yllä. Aikaisemmin on ollut siirtymiä eriä, niitä nyt ei ole, ja sen lisäksi, kuten sanoitte, olette rahoittaneet erilaisia vuoden projekteja, muun muassa sinänsä tärkeitä ihka-projektia. Tätä menoa poliisi joutuu lomauttamaan noin 250 työntekijää. Sen lisäksi Poliisiammattikorkeakoulusta valmistuu 400 uutta poliisia. He jäävät työttömiksi. Yli 600 kortistoon.

Viime kaudella poliisien määrä kääntyi nousuun, kun oli kokoomuslainen valtiovarainministeri ja sisäministeri. Olisi päästy tähän 7 850 poliisiin, minkä turvallisuuslupauksen te annoitte ennen vaaleja.

Kysynkin: Mitä te nyt aiotte tehdä? Keskityttekö te nyt hetken aikaa täysipainoisesti sisäministerin tehtäviin ja puolustatte viranomaisia ja rehellisiä suomalaisia?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Ohisalo, olkaa hyvä.

16.10 Sisäministeri Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten sain aiemmin, ensi vuonna budjettirahoitus poliisille tulee olemaan korkeampi kuin koskaan aiemmin. Te ette voi väittää, että tämä olisi leikkaus poliisille. Se voi tarkoittaa sopeuttamista, [Naurua] ja se tarkoittaa sitä sen vuoksi — kuunnelkaa loppuun — että te ette ole hoitaneet niitä kiinteistöjä kuntoon ja te ette ole laittaneet sitä kalustoa kuntoon. Meillä on ongelma, jota me täällä taklaamme monesta eri näkökulmasta, [Petri Huru: Te laitate kiinteistöt kuntoon mutta ette poliisien määrää!] ja yhtä aikaa olemme myös lisänneet poliisien henkilötöyvuosia viimeiset kaksi vuotta putkeen.

Nyt on tämän talon tehtävä yhdessä varmistaa se, että sisäisen turvallisuuden selonteossa linjatut 8 200 poliisia ainakin tulemme saamaan tämän vuosikymmenen aikana täyteen, ja siihen pitää ihan jokaisen sitoutua tässä salissa. Ja kyllä, ne puolueet, jotka haluavat vielä kehyksiä entisestään nipistää: sekin tulee kyllä näkymään sitten sisäisessä turvallisuudessa. Ei siellä kehyksessä ole tarpeeksi rahaa poliisille. [Jani Mäkelä: Eikö teillä ole kykyä priorisoida?] Niitä pitää meidän yhdessä täällä miettiä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Valtiovarainministeri, olkaa hyvä.

16.12 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Tolvanen, te tiedätte paljon enemmän poliisintyön arjesta kuin minä, ja arvostan kokemustanne poliisintyöstä. Mutta korjaan yhden faktan, jonka esititte liittyen euroihin, siksi että tätäkin keskustelua seuraavat suomalaiset, jotka jakavat tämän salin huolen sisäisestä turvallisuudesta ja poliisien työn vaativuudesta. Vaativuus liittyy myös sii-

Punkt i protokollet PR 98/2021 rd

hen, kuinka paljon poliiseja on. Nostitte esiin tuon 10,6 miljoonaa summana poliiseille. Kyllä, se oli todellakin summa, joka lisättiin valtiovarainministeriön ehdotuksen päälle poliittisten neuvottelujen kautta, eli kasvatettiin poliiseille tulevaa kokonaismäärärahaa. Mutta tuo kokonaismääräraha, mitä tämä maa käyttää poliisipalveluihin, on nyt noin 800 miljoonaa. Tämä on syytä kuvata oikeassa mittakaavassa, ja siksi halusin käyttää tästä vielä puheenvuoron.

Totesitte myös, että kokoomuslaisen sisäministerin johdolla poliisien määrärahat kääntyivät nousuun. Näinkin voidaan sanoa, mutta voidaan sanoa myös, [Puhemies koputtaa] että kokoomuslaisen sisäministerin aikana määrärahat olivat vuonna 2017 alimmalla tasolla koko vuosikymmenellä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia, aika! — Edustaja Kauma, olkaa hyvä.

16.13 Pia Kauma kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus ottaa ensi vuonna velkaa lähes 7 miljardia euroa, ja siltikään rahaa ei riitä poliisille. Se tuntuu aivan uskomattomalta. Tavallinen ihminenhan kohtaa poliisin siinä tilanteessa, kun hän on turvallisuusongelmissa. Syrjäseudulla tämä näkyy sillä tavalla, että poliisilta kestää todella pitkän ajan saapua sinne paikan päälle, jos ei niitä ole tarpeeksi lähellä. Täällä Helsingissä taas alaikäisten tekemät väkivallanteot ovat lisääntyneet, huumeongelmat ovat lisääntyneet ja niin edelleen, mutta yksi ongelma on myöskin se — mistä Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on Suomea myöskin huomauttanut — että meillä rikosprosessien eli näiden selvittämisten kesto on aivan liian pitkä, ja siihen vaikuttaa muun muassa se, että poliisilla ei ole aikaa tehdä näitä esitutkintoja.

Arvoisa puhemies! Kysyisin nyt meidän oikeusministeriltämme: millä tavalla esimerkiksi tähän EIT:n esittämään huoleen, että meillä oikeusprosessien tutkiminen kestää niin kauan, ollaan nyt [Puhemies koputtaa] kiinnittämässä huomiota, jos ei kerran poliisille olla antamassa lisää rahaa?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Henriksson, olkaa hyvä.

16.14 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos edustaja Kaumalle tästä erittäin tärkeästä kysymyksestä, koska tämä on asia, johonka me kiinnitämme huomiota, ja olen itsekin hyvin huolissani siitä, että meidän oikeudenkäynnit venyvät. Sen takia hallitus on myös korona-aikana lisännyt rahoitusta tuomioistuinlaitokselle, niin kuin myös poliiseille.

Meillä on tällä hetkellä tällainen jutturuuhka, se on suuruusluokkaa 3 000—4 000 tapusta, ja siihen yritetään löytää nyt keinot. Sen takia myös edellisen viikon budjettiriihesä lisättiin jonkun verran rahoitusta myös tuomioistuinlaitokselle, mutta meillä on koko rikosketjussa se ongelma, että me tarvitaan riittäviä resursseja niin poliisille, syyttäjille kuin tuomioistuimille. Tätä varten me teemme töitä koko ajan, jotta me voidaan tehdä prosesseista myös sujuvampia, ja meidän pitää katsoa, että me tehdään oikeat asiat oikeaan aikaan. Tämä on kokonaisuus, josta tämä hallitus kantaa [Puhemies koputtaa] huolta, ja myös tulevien hallitusten [Puhemies: Kiitoksia!] tulee siitä saada kantaa oma huolensa, ja toivon, että tällä [Puhemies: Aika!] kaudella vielä löydetään ratkaisut pitkäjänteisesti.

Punkt i protokollet PR 98/2021 rd

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Puisto, olkaa hyvä.

16.15 **Sakari Puisto ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Laajamittainen ja huonosti hallittu maahanmuutto, huono maahanmuutto, lisää turvallisuushuolia, kuten terrorismin uhkaa, radikalisaatiota, gettoutumista eli alueiden eriytymistä ja myös järjestäytyntä rikollisuutta, mikä on myös raaistunut ja etnistynyt siinä mielessä, että jotkut etniset ryhmät ovat ottaneet haltuunsa näitä alueita. Kysyisin, missä määrin, sisäministeri, tätä on tapahtunut ja mikä on ollut laittoman maassa oleskelun vaikutus tähän. Minkälaisessa riskissä nämä henkilöt ovat, että heidät tulee ikään kuin imaistua mukaan tällaiseen toimintaan? Ja kysyn vielä sisäministeriltä, miten näitä uudenlaisia ja kasvavia ongelmia on oikein tarkoitus kitkeä, varsinkin kun poliisin määrärahat eivät ole kehittyneet samassa mittasuhteessa kuin nämä kasvavat ongelmat.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Sisäministeri Ohisalo, olkaa hyvä.

16.16 **Sisäministeri Maria Ohisalo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitokset kysymyksestä. Lisään aikaisempiin puheenvuoroihin vielä sen, että kun poliisille on myös jatkuvasti tullut uusia tehtäviä, muun muassa koronaan liittyen, niin meidän kaikkien yhteinen tehtävämme, paitsi hallituksen myös eduskunnan ja valiokuntien, on katsoa se, että aina tulee myös sitten rahaa niiden uusien tehtävien mukana. [Oikealta: Te olette hallituksessa!] Tässä on ollut vuosikausia ongelmia.

Nyt itse kysymykseen. Jengityminen, kansainvälinen järjestäytynyt rikollisuus ovat ilmiöitä, jotka eivät ole poissa meiltäkään. Niitä näkyy täällä, kyllä, [Juha Mäenpää: Ja turvapaikanhakijoita!] ja tämä on tunnistettu jo vuosia poliisissa mutta myös monissa muissa viranomaisissa, joissa tehdään yhteistyötä sen eteen, että vaikkapa vankiloissa tapahtuva radikalisaatio ei päädy lopulta meidän kaduille, vaan sitä pystyttäisiin ehkäisemään jo siellä. Ja kuten oikeusministeri tässä viittasi, koko oikeudenhoidon ketjulla on väliä siihen, miten turvallista tässä yhteiskunnassa on. Siihen tämä hallitus on myös puuttunut, että kaikilla tasoilla olisi entistä enemmän määrärahoja.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Satonen, olkaa hyvä.

16.17 **Arto Satonen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Palaan vielä tähän hallituksen tekemään arvovalintaan. Kuten täällä edustaja Kauma sanoi, ensi vuonna velkaannumme 6,9 miljardia. Sen lisäksi kehyksiä on ylitetty sadoilla miljoonilla euroilla. Ja kuten ministeri Ohisalo juuri sanoi, poliisille on annettu myös uusia tehtäviä, joita poliisin pitäisi tehdä. Meille kaikille kansanedustajille on hyvin selvästi viestitetty, että poliisi olisi tarvinnut sen 10,6 miljoonan sijasta 35—40 miljoonaa euroa lisää, jotta he olisivat pitäneet toimintansa edes nykytasolla ja jotta olisi voitu työllistää niitä valmistuvia poliiseja, mihin edustaja Tolvanen viittasi, eikä tarvitsisi mennä lomautuksiin poliisin sisällä. Kysyn vielä: minkä takia te ette antaneet tätä 35—40:tä miljoonaa euroa, kun kaikkeen muuhun asiaan teillä tuntuu velkarahaa riittävän, paitsi poliisille?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Ohisalo, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 98/2021 rd

16.19 Sisäministeri Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olette aivan oikeassa. Tämähän on juuri se viesti, jonka sisäministeriö on vienyt yhdessä Poliisihallituksen kanssa valtiovarainministeriöön. [Ben Zyskowicz: Enhän minä, mutta kun nuo muut!] Olemme tunnistanee yhdessä nämä haasteet. Sen jälkeen hallitus on käynyt yhdessä keskustelua siitä, mikä meillä on se jakamaton vara, joka riittää näiden kehysten puitteissa ensi vuoden kaikkeen jaettavaan, ja se on ollut valitettavasti tiukempi kuin aiemmin oli tiedossa. Meillä on tässä yhdessä tekemistä, että kehykset jatkossa mahdollistaisivat meidän viranomaisille entistä paremman toiminnan [Ben Zyskowiczin välihuuto] tehdä eri sektoreilla sitä työtä ennalta ehkäisevästi niin, että poliisi ei ole yksin siellä vastuussa kaikesta, mitä tässä yhteiskunnassa tapahtuu.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Saarikko, olkaa hyvä.

16.19 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Poliitikassa sekä mieluisat että vaikeat päätökset tehdään yhdessä hallituksessa. Mitä tulee tähän ratkaisuun, niin tunnistan kyllä edustaja Satosen kysymyksen huolen ikään kuin siitä, että hallituksella on sitoumus lisätä poliisien määrää. Me todistamme faktana, että rahaa on lisätty. Ensi vuonnakin rahaa tulee enemmän kuin tänä vuonna. [Petri Huru: Mutta ei riittävästi!] Juuri tätä samaa keskustelua halusin itse käydä poliisiylijohtajan kanssa, miksi lisämääräraha ei tarkoita lisää poliiseja, ja minulle on vastattu kiinteistökuluilla, palkkakustannuskuluilla. Kyllä, jonkin verran myös sisäministeri Ohisalo on korostanut näitä uusia tehtäviä.

Tämä oli erittäin vaikea yhtälö ratkaistavaksi, koska me voimme hyvillä mielin sanoa, että rahaa tulee enemmän kuin nyt kuluvana vuonna, ja siitä huolimatta poliisien absoluuttinen määrä ei poliisin oman arvion mukaan tule lisääntymään tavalla, jonka hallitus ohjelmassaan on linjannut. Toivon sydämestäni, että valiokunta käyttää tähän asiaan myös aikaa ja käy tämän perusteellisesti läpi, miksi kustannuskehitys on ollut tällainen [Puhemies koputtaa] suhteessa hallitusohjelman tavoitteisiin. [Ben Zyskowicz: Ei nyt aika auta, tarvitaan rahaa!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Meri, olkaa hyvä.

16.21 Leena Meri ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus käy mielellään kansainvälisissä pöydissä heristelemässä sormiaan muiden maiden oikeudenhoidon ja erityisesti oikeusvaltion tilasta. Eduskunnan lakivaliokunta on äskettäin yksimielisesti vakavasti huomauttanut meidän oikeudenhoidon järkyttävän heikosta resurssitilanteesta ja sitä kautta oikeusvaltion tilasta. [Välihuutoja oikealta] Asiat ruuhkautuvat tuomioistuimissa: rikosasiat, lastensuojelu, verotus. Oikeuslaitos ja vankilat tarvitsisivat välittömästi ja pysyvästi lisää rahaa, vuosittain vähimmillään 20—30 miljoonaa euroa. He suorastaan rukoilevat rahaa. Kehitysapuun laitatte vuosittain 1,2 miljardia ja täällä vaaditte — te kaikki muut — muutama päivä sitten siihen lisää satoja miljoonia. Voisitteko tehdä nyt arvovalinnan ja panostaa tuon 30 miljoonaa, joka on suolarahoja kehitysapuun verrattuna, meidän oikeusvaltioon Suomessa? Rahat voitte leikata kehitysavusta. Priorisoikaa, kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Valtiovarainministeri, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 98/2021 rd

16.22 **Valtiovarainministeri Annika Saarikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En ole ihan varma, miten mielekästä on käydä keskustelua ikään kuin asettamalla eri aihepiirejä vastakkain tällä tavoin. [Välihuutoja oikealta] Mutta kyllä viime kädessä politiikassa näitä valintoja joudutaan tekemään. Sitä kuitenkin viikosta toiseen jaksan ihmetellä, miten samassa keskustelussa perussuomalaisten eduskuntaryhmä voi vaatia maahanmuuton vähentämistä ja toisella kädellä myös kehitysyhteistyövarojen vähentämistä, [Leena Meren välihuuto] koska lähtökohtanaan on juuri kehitysyhteistyön ratkaisulla auttaa ihmisiä lähellä niissä tilanteissa, missä erilaisten konfliktien ja köyhyyden keskellä ihmiset elävät. [Jani Mäkelä: Miten hyvin se on toiminut?] Tämä ristiriita on minusta yhteensovittamaton puheissanne — sallinette sanoa. [Sakari Puisto: Siihen vastattiin ryhmäpuheenvuorossa!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Huru, olkaa hyvä.

16.23 **Petri Huru ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, herra puhemies! Suomen sisäinen turvallisuus on rapautumassa poliisitoimen lisäksi myös pelastustoimen osalta, ja tämä uhkaa pahimmillaan kansalaisten henkeä ja terveyttä hädän hetkellä. Sisäministeri Ohisalo, te olette todennut aiemmissa vastauksissanne, että kuntien tulee täyttää pelastustoimen yli 80 miljoonan euron rahoitusvaje ennen vuotta 2023. Myös sisäministeriön nettisivuilla pelastustoimen rahoitus luvataan turvata sote-uudistuksessa.

Kunnista kuuluu kuitenkin uutisia, että hallinnon virat kyllä täytetään, mutta samalla esitetään supistuksia asemaverkostoon ja palvelutasoon eli leikkauksia juuri niihin palveluihin, joita kansa tarvitsee hädän hetkellä ja joiden rahoituksen te olette luvanneet turvata. Kysynkin teiltä, arvoisa ministeri Ohisalo: miten te aiotte käytännössä valvoa, että leikkauksen sijaan pelastustoimen rahoitus ja palvelut turvataan ja kunnissa ei leikata palveluita?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Ohisalo.

16.24 **Sisäministeri Maria Ohisalo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten tässä edustaja itse toteaa, pelastustoimen rahoitus on siellä kuntien käsissä vielä nämä tulevat vuodet, ja tässä kunnilla on äärimmäisen tärkeä paikka ja vastuu siitä — vaikkapa tulevan vuoden budjetit nyt kuntatasolla suunniteltaessa — että pidetään huoli siitä, että pelastajia todella riittää. [Petri Huru: Miten?] Se, mitä sisäministeriö omalta osaltaan tekee, on varmistaa se, että meillä riittää koulutettuja pelastajia jatkuvasti. Tulevien vuosien tarve pelastajissa on 1 000 uutta pelastajaa ympäri tätä maata. Se on valtava haaste. Yhtä aikaa, kun puhumme poliisien määrästä, puhumme myös pelastajien määrästä, myös rajavartioiden määrästä. Kaikkia näitä henkilötövuosia meidän pitäisi pystyä yhdessä nostamaan, ja siihen kyllä kaivamme hallituksessa kaikki keinot. [Ben Zyskowitz: Ai jaa, tähän saakka te olette lähinnä säästäneet sieltä!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Östman, olkaa hyvä.

16.25 **Peter Östman kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valtioneuvosto hyväksyi toukokuussa sisäisen turvallisuuden selonteon, ja tässä selonteossa on tunnistettu toimintaympäristön muutos ja globaalin mittakaavan vaikutukset Suomessa. Selonteon mukaan poliisien määrä tulisi nostaa noin 8 200 poliisiin vuonna 2030. Poliisin koulutus-

Punkt i protokollet PR 98/2021 rd

määrät on nyt mitoitettu hallitusohjelman mukaisesti poliisien määrän nostoon 7 500 poliisiin. Ensi vuodeksi esitetyillä määrärahoilla edessä on jo nyt tilanne, jossa kaikille valmistuville poliiseille ei ole tarjolla virkoja. Sisäministeri Ohisalo, te olette sanonut, että kyseessä on eduskunnan parlamentaarisessa työryhmässä valmisteltu selonteko, jossa esitettiin, yhdessä mietittyihin lukuihin tulisi sitoutua pitkäjänteisesti yli hallituskauden. Miksi te, arvoisa ministeri ja hallitus, ette sitoudu selonteossa oleviin tavoitteisiin, vaikka koko oppositio sitoutuu siihen?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Ohisalo.

16.26 Sisäministeri Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos kysymyksestä. Tästä on keskusteltu tämän seurantaryhmän kanssa, ja kyseessä on valtioneuvoston selonteko, jossa on ollut hyvä seurantaryhmä ympärillä. Haluan kiittää koko porukkaa siitä yhteisestä työstä, jota olemme tehneet. Tästä käymme ensi viikolla lisää keskustelua täällä lähetekeskustelun osalta.

Kuten mainitsitte, vuoteen 2030 mennessä meidän pitäisi nostaa poliisien määrää reilusti sinne yli 8 000:een, ja nykykoulutusjärjestelmällä me sinne pääsisimme. Meidän pitää varmistaa ne poliisien resurssit, oli se sitten budjettirahoitusta tai voimmeko sitten lisätalousarvioiden kautta katsoa tätä kokonaisuutta — sitä toki teemme jatkuvasti — mutta raha on rajallinen. Ja kuten sanoin aiemmin, niitä rahoja on ollut pakko myös käyttää uusiin tehtäviin, sanotaan vaikka ict-järjestelmien luomiseen, ja se voi helposti olla sitten pois siitä isoimmasta eli henkilöstöstä. Mutta poliisi paraikaa käy läpi kokonaisuutta ja katsoo, että mahdollisimman hyvin tämä operatiivinen toiminta siellä kentällä, ihmisten arjessa, säilyisi ja että suuremmilta sopeutuksilta välttyttäisiin.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Rantanen, Piritta, olkaa hyvä.

16.27 Piritta Rantanen sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Suomalaisen turvallisuudesta keskusteleminen on äärimmäisen tärkeää, ja kiitos siitä, että tämä asia on nyt puheeksi otettu. Rikosten määrä kasvaa, eivätkä kansalaiset voi ymmärtää, jos eivät saa poliisilta palvelua silloin, kun sitä tarvitsevat. Epävarmuus taloudellisten resurssien riittävyydestä poliisin osalta on jatkunut kuitenkin jo vuosia. Lisätalousarviot ovat useana vuonna pelastaneet poliisien määrärahan niukin naukin. Pitkäjänteisyys on puuttunut jo kauan. On selvää, että poliiseilla on ollut reilua investointivelkaa ja kaluston korjausvelkaa. Syyttely ei nyt tässä asiassa auta, oppositiokaan ei ole ollut puhdas pulmunen. Tarviin ratkaisukeskeistä lähestymistapaa.

Kysyisinkin ministeriltä: mitä voimme tehdä, jotta poliisien ei tarvitse elää epävarmuudessa talouden resurssien riittävyydestä, anella lisää rahoitusta lisätalousarvioiden aikaan, ja kuinka voimme vastata poliisien ict-kustannusten ja vuokratulujen kasvuun? [Välihuutoja oikealta]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Ohisalo, olkaa hyvä.

16.28 Sisäministeri Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puheenjohtaja! Kiitokset tärkeästä kysymyksestä. Tästä olemme myös tässä talossa usein keskustelleet, miten vaikkapa Senaatti-kiinteistöjen kanssa yhteistyössä voisimme varmistaa sen, että nämä

Punkt i protokollet PR 98/2021 rd

tilavuokrat eivät jatkuvasti karkaa käsistä, että tilat todella ovat sellaisia, jotka ovat turvalisia ja terveellisiä näille ihmisille, jotka siellä työskentelevät. Meillä työskentelee yli 10 000 ihmistä poliisihallinnossa, ja jokaiselle näistä ihmisistä pitää taata kunnolliset työskentelyvälineet ja -tilat. On myös selvää, että poliisi ei lähde sinne kentälle ilman, että siellä on kalustoa ja varustusta. Kaikki tämä maksaa. Ja jo vuosia sitten on ollut ongelmia budjetoinnissa sen suhteen, että lasketaan pelkästään henkilötöyvuosien meno sinne kentälle. Se ei riitä. Yhtä aikaa pitää pitää huoli kaikesta tässä ympärillä olevasta. [Leena Meren välihuuto] Tämä hallitus on lisännyt poliisien määrää kahtena vuotena peräkkäin, ja me tulemme pitämään huolen siitä, että tämä maa säilyy maailman turvallisimpana maana jatkossakin.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Savola, olkaa hyvä.

16.29 **Mikko Savola kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Minä ymmärrän, että kokoomukselle on kiusallista puhua poliisien resursseista. Viime vuosikymmenen alkupuolella tehtiin valtavan isot leikkaukset, ja sen jälkeiset hallitukset, Kataisen hallituksen jälkeiset hallitukset, ovat poliisien resursseja sitten pyrkineet nostamaan mahdollisimman hyvin.

No, ongelma on, poliiseja on liian vähän edelleen, niitä tarvitaan. Keskustelussa on kuitenkin hyvin voimakkaasti se, kuinka poliisin sisäiset resurssit kohdistuvat. Kohdistuvatko ne sinne kentälle, minne poliittinen tahtotila on? Poliitikot haluavat, että poliiseja on kentällä, poliisiasemilla toimitaan. No, meillä on poliisiasemia, jotka ovat niin sanotusti lämpiminä, mutta poliisit eivät siellä ole. Kysyisin arvoisalta sisäministeriltä: kuinka huolehditaan poliisin sisäinen resurssienjako niin, että poliiseja riittää kentälle ja erityisesti meille, jotka asumme siellä kaukana maakuntakeskuksista, sinne harvaan asutuille seuduille, niin että se poliisiauto vilahtaa siellä kylätaajamassa ja sen poliisin saa ajoissa, silloin kun sitä tarvitaan?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Ohisalo, olkaa hyvä.

16.30 **Sisäministeri Maria Ohisalo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Erittäin tärkeä kysymys, ja tätä olemme yhdessä käyneet läpi hallituksen sisällä, ministeriöiden kesken, mikä on se kulurakenne kaikkienensa. Poliisi on tehnyt hyvin selkoa siitä, että siellä ei ole paljoa liikkumatilaa sen jälkeen, kun on maksettu henkilöstökulut, on hoidettu toimitilat, on hoidettu ict:t, kalustot, kaikki tämä. Siellä on erittäin vähän mitään, mikä enää liikkuu. No, tämä hallitus on ohjelmassaan sitoutunut siihen, että erityisesti niillä alueilla, joilla palvelutaso tällä hetkellä on heikompi poliisin osalta, sitä vahvistetaan. Tätä työtä olemme tehneet. Itse asiassa suurimmat yksittäiset henkilötöyvuosipanostukset, lisäiset sellaiset, ovat tulleet nimenomaan harvaan asutuille alueille, eli uusia poliiseja on tullut partioimaan harvaan asutuille alueille. Hallitus myös haluaa, että poliisi sopeutuksistakin, potentiaalisista sopeutuksista, huolimatta panostaa jatkossakin näihin ja myös esimerkiksi ihmiskaupan torjuntaan. Ihmiskauppa on myös väärä signaali meidän työmarkkinoillemme siitä, että ihmisiä hyväksikäyttämällä tehtäisiin jotain tulosta ja voittoa. Näin ei voi olla, ja sen takia [Puhemies koputtaa] poliisi puuttuu tähän jatkossakin.

Punkt i protokollet PR 98/2021 rd

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Myönnän tähän vielä yhden vastauspuheen-
vuoron alkuperäiselle kysyjälle. — Edustaja Packalén, olkaa hyvä.

16.31 **Tom Packalén ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Poliisin on mahdonta ennakoida toimintaansa tällä teidän poukkoilevalla linjallanne. Lupaatte lisäresursseja ja rikotte lupauksen. Sen päälle vastaatte täällä ristiriitaisesti.

Poliisin rahoitus tulee saattaa kerralla kuntoon, jopa ylivaalikautisesti. Jatkuva resurssien alimitoitus ei ole yhteiskunnan varojen järkevää käyttöä. Poliisin jos jonkun tulee pysyä suunnittelemaan toimintaansa pitkäjänteisesti sisäisen turvallisuuden muuttuvissa haasteissa. Vain riittävillä resursseilla kansalaisten luottamus poliisiin sisäisen turvallisuuden takaajana säilyy jatkossakin korkealla. Alimitoitettua budjettia ja toistuvia lisärahoitukseksi kutsuttuja almuja ei voi kutsua viisaaksi varojen käytöksi. Poliisin toiminnassa heikkolaatuinen budjettivalmistelu aiheuttaa ennakoimattomuutta ja jatkuvaa uhkaa resurssien riittämättömyydestä.

Arvoisa puhemies! Haluankin kysyä hallitukselta: aiotteko tehdä pitkän tähtäimen pysyvän resurssilisäyksen poliisien määrärahoihin?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Ohisalo, olkaa hyvä.

16.33 **Sisäministeri Maria Ohisalo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Erittäin tärkeitä näkökulmia tässä keskustelussa. Jos ”kerralla kuntoon” olisi mahdollista, uskon, että jokainen aikaisempi hallitus olisi tehnyt sen jo. Jos voisimme korjata kaiken tämän, mikä siellä on ollut korjattavana, [Tom Packalénin välihuuto] se olisi varmasti jo tehty. Mutta rahaa ei aina ole tarpeeksi, sitä ei vielääkään ole tarpeeksi tähän kaikkeen, [Petri Huru: Ottakaa lisää velkaa!] ja on niin — kuten täällä aivan oikein edustajat ovat aiemmin sanoneet — että pitkäjänteisyys tästä kaikesta on puuttunut. Olen aivan samaa mieltä, ja sen takia peräänkuulutan sitä, että yhdessä katsomme myös tulevia hallitusohjelmia varten, tulevia kehyksiä varten, että poliisin toimintamenot todella turvataan siellä.

Frågan slutbehandlad.